

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/3526,Warszawa-1-sierpnia-1944-lekcja-historii-Warszawa-6-sierpnia-2009.html>
03.04.2026, 14:38

„Warszawa 1 sierpnia 1944”, lekcja historii - Warszawa, 6 sierpnia 2009

W związku z 65. rocznicą wybuchu Powstania Warszawskiego 6 sierpnia 2009 roku Monika Bielak z Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej IPN wygłosiła wykład w Bibliotece Publicznej im. Księdza Jana Twardowskiego (Czytelnia Naukowa Nr X) w Dzielnicy Praga Północ m.st. Warszawy przy ulicy Skoczylasa 9.

„Niedziela 6 sierpnia była szóstym dniem Powstania. Powstańcy zakładali, że w optymalnych warunkach będą musieli się utrzymać przez czterdzieści osiem godzin, a najwyżej pięć-sześć dni. Teraz ta granica została osiągnięta. Ale nie było najmniejszych oznak zapowiadających jakieś rozwiązanie. Przejęli znaczną część stolicy, ale nie wypędzili z niej Niemców. Rozumieli, że niemiecki kontratak na wschód od Wisły może pokrzyżować ich plany, natomiast nie mogli w żaden sposób stwierdzić, jaki jest przebieg wznowionych starć zbrojnych między Niemcami i Sowietami. Wiązali wielkie nadzieje z misją swojego premiera w Moskwie, ale nie byli jeszcze świadomi jej wyniku. Wysyłali apele do zachodnich mocarstw. Ale jak dotąd nie dostali wyraźnej odpowiedzi. Nie mieli innego wyboru, jak tylko walczyć dalej. Nie ponieśli klęski, ani też nie odnieśli zwycięstwa. [...] Dnie zmieniały się w tygodnie i wreszcie, ku obopólnemu zdziwieniu walczących, tygodnie zaczęły się zmieniać w miesiące”.

„Wkrótce niemieckie źródła podały, że od czasu Stalingradu nie widziano nic, co przypominałoby Powstanie Warszawskie. [...], [z tą zasadniczą różnicą, że] o Warszawę regularna armia walczyła z nieregularnymi oddziałami oddanych sprawie żołnierzy podziemnej armii”.

Norman Davies, *Powstanie '44*